

KRONIKA TRENČANA 2001

je o Trenčíne písaná osobná a subjektívna kronika Trenčana, s autorovým subjektívnym výberom udalostí (kde - tu vrátane nejasností, otázok, iných spomienok), písaná spravidla v dobe udalostí a teda z vtedajšieho dobového pohľadu, obvykle bez dodatočných úprav (ak sú, tak niekedy sú dodatočné vysvetlivky obvykle v zátvorkách), s možnosťou nechcených omylov či chýb.

Dlhoročné poznávanie histórie mesta vedie k poznaniu, že časom aj zdanlivo bezvýznamné maličkosti môžu prispieť k objasneniu minulosti (napr. datovaniu fotiek), preto sú ponechané, akokoľvek by sa zdali malicherné (trebárs s odstupom času).

Údaje pochádzajú z pozorovania autora aj blízkych osôb, ale môžu byť aj z iných dobových verejne prístupných prameňov (tlač či internet, vyhlášky, obchodný register (www.orsr.sk), živostenský register (www.zrsr.sk), vyvesené stavebné povolenia, úmrtné oznámenia, náhrobky a pod.).

26. mája 2001

sa urobilo sčítanie obyvateľov, domov a bytov s týmto výsledkom pre mesto Trenčín:

57854 obyvateľov, z toho 30109 žien; 29351 ekonomicky aktívnych (= v prac. pomere, mimo pracujúcich dôchodcov, vč. nezamestnaných), 16,2% deti do 14 rokov, 19,2% v poproduktívnom veku (= ženy nad 55r., muži nad 60 r.), 36992 v produktívnom veku (z toho 18080 žien); národnosť 95,3% slovenská, 2,4% česká, 0,3% maďarská, 0,1% cigánska; náboženstvá 65,8% rímskokatol., 6,9% ev. a.v., vyše 20% bez vyznania, 4,2% sa nevyjadrilo. V TN bolo 5274 trvale obývaných domov (z toho viac než tri štvrtiny boli rodinné domy) a 19883 trvale obývaných bytov (4246 bytov v rodinných domoch); na jeden byt pripadá 2,92 osôb a 49,6m² obytnej plochy, 17m² na jednu osobu. Ústredné kúrenie má 86,6% bytov, aut. pračku 70,4%, 9,5% chatu, 41% auto, 16,9% počítač.

Zjari 2001

sa ukončila rekonštrukcia priestorov na južnom rohu podchodu Zlatá Fatima, prišla do nich banka aj s bankomatom prvý raz v Trenčíne od ulice oddeleným dverami, ktoré sa dajú otvoriť bankomatovou kartou. Zmizol aj plot z vlnitého plechu, ktorý počas rekonštrukcie asi na polovicu zužoval šírku podchodu pri vstupe z námestia. Rekonštrukcia začala v novembri 2000.

Na jar 2001

začala prestavba budovy na rohu medzi Palackého a Hasičskou ulicou, kde bol kedysi Vkus. Na jeseň 2001 sa do budovy nasťahovala banka. Má prvú pohyblivú reklamu v Trenčíne - krúti sa tam kovová vlnovka.

Asi na jar 2001

znovuotvorili tzv. športhotel na Ostrove (postavený okolo r. 1989).

Zjari 2001

začala výstavba obchodného domu Kaufland vedľa čerpacej stanice PHM Esso, neďaleko Biskupických rámp. Na jeseň už bol v prevádzke.

V júni-júli 2001

zbúrali budovu Schanerovho mäsiarstva poniže mestskej veže. Zostala len čelná stena do ulice, aj v nej potom urobili nové dverné a okenné otvory. Bolo vidno, že táto stena bola aj z nepálenej tehly a z kameňa.

V júli 2001

otvorili a dostavali obchody na Hasičskej ulici. Začali na jar 2001.

V aug. 2001

na Štúrovom námestí začala prestavba domu povyššie synagógy.

V aug. 2001

postavili nové cestné semaforey pre chodcov pri Merine.

V lete 2001

obnovili kríž pri dvoch starých lipách na ulici Súvoz.

Zhruba v lete 2001

vymaľovali žel. stanicu Trenčín - predmestie.

Koncom augusta 2001

začala výstavba domu na Legionárskej ulici, oproti dolnému koncu ulice Priekopy, hneď poniže starého gaštana (po dokončení výstavby tam ešte niekoľko málo rokov stál). (Stavebník domu bol Ing. Pafčuga, okolnosti výstavby (rozšírenie...) sa pretriasali v miestnej dobovej tlači. Následne pristavali budovu obchodu - železiarstvo Ing. Daniely Heglasovej - SekoDapa. Do začiatku výstavby tam boli (na čiastočne upravenom zbúranisku po predošlej starej zástavbe) montované predajné stánky (o. i. kvetinárstvo) počas niekoľko rokov. Predtým na tom mieste bola stará zástavba, ktorú zbúrali pre uvoľnenie výstavby východného predĺženia ulice K dolnej stanici po staré kasárne (po ich zbúraní sa na ich mieste plánovalo pokračovanie cesty hore na Priekopy, čo sa ale neuskutočnilo). Obdobný obchod - železiarstvo Madov (Milan Adámi) vznikol krátko po r. 1989 na Hviezdoslavovej ul. v starom dome poniže býv. Orionu, po čase sa presťahoval do rožnej budovy býv. poľnohosp. výkupu na východnom konci Kragujevackej ulice, v susedstve kasární. Niečo po r. 1989 jestvovalo aj železiarstvo Balaj (akoby nástupca niekdajšieho štátneho železiarstva čo bolo v prízemí poschodového Kellermannovho domu povyššie Pioru od povedzme roku okolo 1970 do konca starého režimu 1989) ktoré bolo na býv. Biskupickej (potom Jesenského) ul. západne oproti starému gaštanu v starom dome inštalátéra Durinu, ale po tragickej smrti majiteľa Balaja zo Soblahova po pár rokoch zaniklo a budovu zbúrali, na jej mieste sa dlho (bola tam len vybetónovaná jama) stavala nová budova).

V auguste 2001

nadstavali časť strechy na budove telekomunikácií na Dolnom Šanci (bližšie k Váhu).

Koncom leta 2001

začali rekonštruovať dom na Sládkovičovej ulici poniže mestskej veže, kde kedysi bolo mäsiarstvo Schaner. Pred rekonštrukciou tu bolo obľúbené mäsiarstvo Balaj. Mäsiarstvo tu bolo aj pred r. 1989, ba aj za RU monarchie. Pri rekonštrukcii zbúrali celé vnútro domu, ponechali iba stenu do ulice. Pôvodný dom bol jednopodlažný, nový je dvojpodlažný.

Koncom augusta 2001

na vrchole Inovca postavili oceľový stožiar, viditeľný už z diaľky. Postavili k nemu aj prístupovú cestu pre autá. Je to pre vojakov, pod stožiarom majú budovu a je to oplotené. (Za pár rokov vedľa postavili ďalší podobný stožiar.)

Koniec leta - jeseň 2001

prerobili (kruhovú) križovatku pred Dubnicou do pôvodného tvaru písmena T, ako bola kedysi.

Na jeseň 2001

prestavali križovatku pred Dubnicou n. V., v smere od Tr. Teplej.

Na jeseň 2001

na nám. sv. Anny, na mieste niekdajšej Božíkovej sódovkárne, povyššie terajšej budovy Bytového podniku, existujúcu budovu rekonštruovali a v nov. 2001 sa v nej usídlila Tatra banka.

Na jeseň 2001

na Palackého ulici, poniže Sterna, na bývalom hostinci Kominár (Petríček), nadstavujú druhé poschodie. Nadstavuje sa cez celú hĺbku až po Hasičskú ulicu.

Na jeseň 2001

nadstavba a rekonštrukcia objektu na Štúrovom námestí 4, stavebník Anna Hirschfeldová, Rojová (asi Royova) 21, Bratislava; plán: aug. - nov. 2001

Na jeseň 2001

na nám. sv. Anny, pred býv. Vlachého hostincem vybudovali drevený prístrešok medzi domom a chodníkom, na mieste, kde kedysi bývala malá záhradka.

Sep. 2001

sídlisko Juh má takmer 18 tisíc obyvateľov.

Sep. 2001

vyhorelo obchodné stredisko Južanka na sídlisku Juh. Požiar nastal v čínskom obchode, založil ho ktosi pomocou benzínu. Narušil sa strop, preto odstavili aj poschodie a celý priestor provizórne oplotili. Náklady na obnovu sú podľa znalca takmer dva milióny korún. Správca budovy je Mestské hospodárstvo Trenčín.

24. okt. 2001

odhalili pamätnú tabuľu letcovi Andrejovi Kvaszovi na budove učilišťa Pozemných stavieb na Sihoti na (býv.) Pionierskej ulici. Kvasz bol rodom Slováč z Bekešskej Čaby a v r. 1914 na Sihoti prvý raz v Trenčíne vzlietol s lietadlom na vtedajšom vojenskom cvičisku. (V čase osadenia pam. tabule budova ešte nemala vonkajšiu tepelnú izoláciu; keď ju neskôr pridali, pam. tabuľa sa ocitla vo výklenku.)

Začiatkom novembra 2001

vybudovali lešenie okolo veže evanjelického kostola a medeným plechom nanovo pokryli kopulu veže kostola. V decembri 2001 už bola bez lešenia a zďiaľky svietila novým červenkasto medeným leskom.

V polovici novembra 2001

na hlavnom námestí v priestoroch niekdajšej historickej lekárne na rohu budovy kláštora piaristov otvorili novú predajňu Spolku sv. Vojtecha. Predajňa predtým bola na Palackého ulici (v priestoroch bývalého bytu mestského vodárskeho majstra Oravca, potom na tej istej ulici vo dvore domu o čosi vyššie - zhruba Mikšíkov dom)

V poslednej tretine roka 2000 (2001?) postavili 20 nových prístreškov na autobusových zastávkach, ďalší rok majú postaviť ďalších 20. Platí ich obchodno - reklamná firma.

Koncom 2001

už nie je v prevádzke akýsi bar - kovovo drevená stavba postavená od leta 1999 v mieste bývalého letného kina, ktorá si svojím vzhľadom vyslúžila veľa kritiky. Prevádzka začala v lete 2000, lebo výstavba sa preťahovala kvôli kritike a nedodržaniu stavebného povolenia.

4. dec. 2001

slávnostne otvorili novú výrobnú halu Leoni Autokbel Slovakia v Trenčíne na Soblahovskej ulici. Výstavba začala 10. aug. 2001, náklady boli 50 mil. Sk. Pribudlo 200 pracovných miest. Firma zamestnáva spolu viac než 1500 ľudí. Po siedmich rokoch odišiel šéf Werner Geillinger a vystriedal ho Christoph Lühr, ktorý doteraz pôsobil v závode v Michalovciach.

V roku 2001

za hotelom Habánik končí výstavba. Začala odhadom v lete 2000.

V r. 2001

sa plánuje individuálna bytová výstavba (IBV) pri vodnom zdroji na Brezine pri sídlisku Juh.

V r. 2001

sa stavia pri Kubranskej kyselke

V r. 2001

vysychá Záblatská kyselka.

V r. 2001

sa plánuje výstavba kruhovej križovatky pod sídliskom Juh, ale nestavia sa.

V r. 2001

Ing. arch. J. Bruna navrhol plán oživenia častí Breziny priľahlých k mestu (- píšú Trenčianske noviny, ale nič sa nestalo).

V r. 2001

sa (nedávno zle urobená) dlažba na hlavnom námestí a na Sládkovičovej ulici (pod

vežou) naďalej rozpadáva.

V r. 2001

majú Mestské lesy 212 hektárov lesa na Brezine a 450 hektárov lesa v Soblahove a Mníchovej Lehote. Obhospodaruje ich Správa Mestských lesov, mestská príspevková organizácia, na čele s riaditeľom Ing. Jaroslavom Balážom, spolu má 22 pracovníkov. Má stolársku dielňu na Brezine v mieste niekdajšieho Kiosku a komplex budov tzv. Uhrovej horárne v Soblahove. 20 - 22% nákladov na svoju činnosť získava ťažbou dreva (asi 2000m³ v Soblahove a Mních. Lehote, najmä buky okolo 110 ročné), zvyšok získala z rozpočtu mesta. Najstaršie sú 200 - 300 ročné duby. Pred tromi rokmi (podľa novín) rekonštruovali(?) Čerešňový sad(?). Zvažuje sa prístup na hrad cez Čerešňový sad.

V roku 2001

Galéria M. A. Bazovského bola presťahovaná do rekonštruovaných priestorov na Palackého ulici (dovtedy od jej založenia sídlila v budove býv. gymnázia piaristov na hlavnom námestí, pri piar. kostole).

V roku 2001

bolo založené múzeum antiky V. Zamarovského (z podnetu a činnosťou Ing. arch. Júliusa Brunu).

V r. 2001

Dali do prevádzky novú budovu Keramingu na Jesenského (predtým Biskupickej) ul.

Autor: Ing. Vojtech Brabenec, Trenčín, 2001-2017.

(Koniec diela.)

Za pomoc, príspevky a podporujúce prostredie ďakujem mojím priateľom z Klubu starých Trenčanov.

Toto dielo chráni Autorský zákon.

Autorovi patria práva hlavne podľa autorského zákona, najmä označenie autorstva, nepozmeňovanie diela, udeľovanie súhlasu na verejný prenos a iné rozširovanie, a právo na odmenu za využitie diela.

